

OBSAH

Přehled indexů a značek	11
<i>I.</i>	
<i>Úvod</i>	17
<i>II.</i>	
<i>Usměrňovací diody</i>	21
1. Přehled usměrňovacích diod	24
2. Voltampérová charakteristika usměrňovacích diod	26
2.1. Závěrná charakteristika usměrňovacích diod	27
2.1.1. Parametry usměrňovacích diod v závěrném stavu	30
2.2. Propustná charakteristika usměrňovacích diod	35
2.3. Komutační vlastnosti usměrňovacích diod	43
<i>III.</i>	
<i>Tyristory</i>	46
3. Přehled tyristorů	55
4. Voltampérová charakteristika tyristorů a triaků	59
4.1. Vlastnosti blokovací charakteristiky	59
4.2. Vlastnosti závěrné charakteristiky	61
4.3. Parametry závěrné a blokovací charakteristiky	64
5. Vlastnosti propustné charakteristiky	66
6. Dynamické vlastnosti tyristorů a triaků	74
6.1. Zapínací doba	75
6.2. Kritická strmost nárůstu propustného proudu	77
6.3. Komutační náboj (komutační doba)	79
6.4. Vypínací doba	80
6.5. Kritická strmost nárůstu blokovacího napětí	82
6.6. Kritická strmost nárůstu komutačního napětí triaků	85
7. Vlastnosti obvodu řídící elektronky	86
7.1. Vstupní charakteristiky	88
7.2. Výkonová zatížitelnost obvodu řídící elektrody	91
7.3. Závěrné vlastnosti obvodu řídící elektrody tyristoru	92
7.4. Zapínací vlastnosti fototyristorů	93
<i>IV.</i>	
<i>Tepelné vlastnosti a proudová zatížitelnost diod a tyristorů</i>	95
8. Tepelné parametry	95
8.1. Pracovní rozsah teplot křemíkové desky	96
8.2. Tepelný odpor a přechodná tepelná impedance	98
8.3. Tepelný odpor a přechodná tepelná impedance při impulsním provozu	110
9. Proudová zatížitelnost diod a tyristorů (triaků)	117
9.1. Proudová zatížitelnost usměrňovacích diod	118
9.2. Proudová zatížitelnost rychlých usměrňovacích diod	123
9.3. Proudová zatížitelnost tyristorů	125
9.4. Proudová zatížitelnost rychlých tyristorů	126
9.5. Proudová zatížitelnost triaků	131
10. Proudová přetížitelnost	131
<i>V.</i>	
<i>Chlazení</i>	135
11. Cesta přenosu tepla	135
12. Základní způsoby chlazení	137

13.	Výpočet a volba chladičů	144
13.1	Výpočet chladicích desek	144
13.2.	Výběr profilovaných chladičů	149
13.3.	Kapalinové chlazení	151
VII.	Sériové řazení diod a tyristorů	154
14.	Příčiny nerovnoměrného rozdělení napětí	154
14.1.	Nerovnoměrné rozdělení napětí zaviněné rozptylem charakteristik	155
14.2.	Dělení napětí při komutaci diod a tyristorů a při zapínání tyristorů	158
14.3.	Vliv zemní kapacity na nerovnoměrné dělení napětí	163
14.4.	Další možnosti uspořádání napěťových děličů	164
14.5.	Dělící členy pro lavinové diody	165
14.6.	Zapínání sériově řazených tyristorů	166
14.6.1.	Uspořádání obvodů pro přímé zapínání	167
14.6.2.	Obvody pro odvozené zapínání	169
14.7.	Požadavky na řídící impulsy	171
VIII.	Paralelní řazení	172
15.	Vliv rozptylu propustných charakteristik	172
16.	Zlepšení paralelního chodu odpory a vyrovnávacími transformátory	177
17.	Zapínání paralelně pracujících tyristorů	180
XVIII.	Jištění proti přepětí	181
18.	Příčiny vzniku přepětí	181
18.1.	Vstupní přepětí	181
18.2.	Vnitřní přepětí	183
18.3.	Výstupní přepětí	183
19.	Jisticí zařízení a jisticí obvody	185
19.1.	Použití a návrh členů RC	185
19.1.1.	Členy RC proti komutační přepětí	185
19.1.2.	Členy RC proti spínacím přepětím	190
19.2.	Použití polykrystalických jisticích součástek	195
19.3.	Použití monokrystalických jisticích součástek	199
IX.	Jištění tyristorů proti nadměrné strmosti nárustu blokovacího napětí	201
X.	Jištění tyristorů proti nadměrné strmosti nárustu propustného proudu	208
XI.	Jištění proti proudovému přetížení	212
20.	Prostředky pro nadproudové jištění	215
20.1.	Rychlé pojistky	216
20.1.1.	Parametry rychlých pojistek	217
20.1.2.	Postup při volbě pojistek	219
20.1.3.	Volba proudového typu pojistky	220
20.1.4.	Kontrola napěťové zatížitelnosti pojistek	225
20.1.5.	Přepětí při tavení pojistek	226
20.1.6.	Kontrola omezující schopnosti pojistek	226
20.1.7.	Činnost pojistky jako izolačního zařízení	228
20.2.	Jističe	229
20.3.	Stykače a vypínače	230
20.4.	Rychlovypínače stejnosměrného proudu	231
20.5.	Rychlozkratovače	232
21.	Použití řídících obvodů k nadproudovému jištění tyristorů	233
21.1.	Zařízení pro měření proudu	234
21.2.	Porovnávací člen	235
21.3.	Jištění při startování zdrojů	237
21.4.	Příklady komplexních jisticích obvodů	240
22.	Koordinace jisticích prostředků	240

XII.	Zapínání tyristorů a triaků	242
23.	Volba parametrů řidicího signálu	242
24.	Omezení nežádoucích vlivů řidicího obvodu	246
25.	Obvody pro zapínání tyristorů a triaků	248
25.1.	Zapínací obvody tyristorů a triaků	248
26.	Obvody pro fázové řízení tyristorů a triaků	254
26.1.	Řidicí obvody s diskrétními polovodičovými součástkami	258
26.2.	Tranzistorové řidicí obvody	264
26.3.	Integrované řidicí obvody	264
27.	Zesílení řidicího signálu	268
XIII.	Vypínání tyristorů	269
28.	Vypnutí tyristorů přerušením propustného proudu	269
29.	Komutace střídavou napájecí sítí	270
30.	Vlastní komutace	270
31.	Komutace zátěží	275
XIV.	Použití usměrňovacích diod	276
32.	Obvody usměrňovačů	276
32.1.	Zatěžovací charakteristika usměrňovače	283
32.2.	Výpočet zkratových proudů	291
32.3.	Příklady použití usměrňovacích obvodů	293
32.3.1.	Drobné aplikace spotřební a průmyslové elektroniky	293
32.3.2.	Svařovací usměrňovače	298
32.3.3.	Usměrňovače pro průmysl a dopravu	301
32.3.4.	Usměrňovače pro elektrolýzu	303
33.	Usměrňovače pro lokomotivy	308
34.	Diodové jisticí obvody	311
35.	Další použití usměrňovacích diod	315
36.	Vliv rychlých a lavinových diod na vlastnosti jejich aplikací	319
36.1.	Vliv rychlých diod na vlastnosti obvodů	319
36.1.1.	Vliv komutačního náboje na účinnost usměrnění	319
36.1.2.	Vliv komutačního náboje na účinnost měničů	320
36.1.3.	Vliv komutačního náboje na ztrátový výkon v diodách	320
36.1.4.	Vliv komutačního náboje na dimenzování přepěťových ochran	321
36.1.5.	Vliv komutačního náboje nulové diody na zatížení tyristorů	321
36.1.6.	Vliv komutačního náboje na rušení telekomunikačního záření	322
36.2.	Vliv lavinových diod na vlastnosti obvodů	323
XV.	Použití tyristorů a triaků	328
37.	Spínání napětí	328
37.1.	Střídavé spínače	328
37.1.1.	Zapojení výkonových částí jednofázových spínačů	329
37.1.2.	Zapojení výkonových částí trojfázových spínačů	334
37.2.	Stejnosměrné spínače	335
37.2.1.	Vypínání paralelním kondenzátorem	335
37.2.2.	Stejnosměrný spínač s rezonančním obvodem	335
37.2.3.	Stejnosměrný spínač uzpůsobený ke zmenšení strmosti di_T/dt a dU_D/dt	338
38.	Přeměna napětí	338
38.1.	Řízené usměrňovače	339
38.1.1.	Souměrné fázové řízení	339
38.1.2.	Řízené usměrňovače s nesouměrným fázovým řízením	352
38.1.3.	Řízené usměrňovače s nuclenou komutací	355
38.2.	Řízené střídavé měniče	357
38.2.1.	Jednofázové střídavé měniče	357
38.2.2.	Trojfázové střídavé měniče	362

38.3.	Pulsní měniče	363
38.3.1.	Pulsní měniče pro snižování napětí	364
38.3.2.	Pulsní měniče pro zvyšování napětí	365
38.3.3.	Rekuperace energie pulsním měničem	366
38.3.4.	Reverzační pulsní měniče	367
38.3.5.	Základní zapojení pulsních měničů	368
38.4.	Střídače	371
38.4.1.	Jednofázový dvoupulsní střídač	375
38.4.2.	Střídač s dvojitým napájením	377
38.4.3.	Můstkové zapojení střídače	379
38.4.4.	Trojfázové střídače	379
38.4.5.	Řízení výstupního napětí střídačů	384
38.4.6.	Stejnosměrné meziobvody střídačů	384
38.5.	Závislé měniče kmitočtu (cyklokonvertory)	386
XVI.	<i>Měření diod a tyristorů</i>	393
39.	Měření voltampérových charakteristik a jejich parametrů	393
39.1.	Měření stejnosměrnou metodou	393
39.2.	Měření impulsní metodou	394
40.	Měření úbytků napětí a propustné charakteristiky	396
40.1.	Měření stejnosměrnou metodou	396
40.2.	Měření proudem půlsinusového průběhu	397
41.	Měření vratného a přídružného proudu	399
42.	Měření zapínacího proudu a napětí	400
43.	Měření vnitřního tepelného odporu	400
44.	Měření přechodné tepelné impedance	403
45.	Měření kritické strmosti nárůstu blokovacího napětí	404
46.	Měření zapínací doby	405
47.	Ověření strmosti nárůstu propustného proudu	406
48.	Měření vypínací doby tyristorů	408
49.	Měření komutačních vlastností diod a tyristorů	409
50.	Měření odolnosti triaků proti strmosti nárůstu komutačního napětí	409
51.	Spolehlivost výkonových polovodičových součástek	410
51.1.	Udávání spolehlivosti	411
51.2.	Odhad intenzity poruch	412
51.3.	Zjištování intenzity poruch	413
51.3.1.	Vývojové zkoušky bezporuchovosti	413
51.3.2.	Provozní zkoušky bezporuchovosti	416
51.4.	Činitele ovlivňující spolehlivost	416
XVII.	<i>Měření v obvodech měničů</i>	420
52.	Izolační zkouška	421
53.	Zkouška při malém zatížení	422
54.	Proudová zkouška	422
55.	Zkouška příslušenství	422
56.	Stanovení ztrátového výkonu	422
56.1.	Měření ztrátového výkonu při chodu měniče naprázdno	423
56.2.	Měření ztrátového výkonu při chodu nakrátko	423
57.	Oteplovací zkouška	425
58.	Zatěžovací zkouška	426
59.	Zkoušky ovládacích obvodů tyristorů	426
60.	Ověření jisticích zařízení	427
61.	Zkoušky v neobvyklých provozních podmínkách	429
	Literatura	431
	Rejstřík	437